

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 5481

гр. София, 22.07.2020 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14
състав**, в закрито заседание на 22.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

като разгледа дело номер **5754** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 201 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Делото е образувано, във връзка с искова молба от Д. Л.

А., срещу Българска народна банка, с претенция за присъждане на обезщетение, в размер на законната лихва (8 627, 97 лева) „за неправомерно задържане и лишаване от възможността да разполага със средствата си за периода на специален надзор и забава за изплащане на сумата от 196 000 лева“, представляваща гарантирания размер на депозит в [фирма] (в несъстоятелност).

С Определение от 16.07.2019 г. Съдът спря съдебното производство, до постановяване на тълкувателно постановление по тълкувателно дело № 2/2015 г. на Общото събрание на съдиите от гражданска и търговска колегии на ВКС, и ОСС на I и II колегии на Върховния административен съд, по въпросите: 1. „Кой е компетентният съд, който следва да разгледа искова молба с правно основание чл. 4, § 3 ДЕС, с която се търси реализиране отговорността на държавата за нарушение на правото на ЕС? 2. „Кой е приложимият процесуален ред за разглеждане на искова претенция с правно основание чл. 4, § 3 ДЕС?“.

На 20.02.2020 г. в сайта на ВАС бе публикувано съобщение, че смесен състав на ВАС/ВКС е отклонил искането на Висшия адвокатски съвет, предмет на тълк. дело № 2/2015 г. Независимо, че към момента все още не е публикуван официално съответния съдебен акт, настоящият състав на АССГ не счита, че следва да възобновява съдебното производство, като приема наличие на друго основание да спре същото, а именно – отправено от същия съд, 12^{-ти} състав, с Определение № 4534/17.07.2018 г., по адм.д. № 2760/2016 г. друго преюдициално запитване до СЕС, със следните въпроси: „1. Следва ли от принципите за равностойност и ефективност по правото на Европейския съюз, че националният съд е задължен служебно да квалифицира иск, като предявен на основание неизпълнение на задължението на държава членка по чл. 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, когато искът има за предмет

извъндоговорната отговорност на държава - членка за вреди от нарушение на правото на Европейския Съюз, причинени от институция на държава членка; 2. Следва ли от съображение 27 от Регламент (ЕС) №1093/2013г. на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), че издадената препоръка на основание чл. 17, параграф 3 от регламента, при обстоятелствата по главното производство, с която е установено допуснато нарушение на правото на ЕС от националната централна банка на държава членка, във връзка със сроковете за плащане на гарантираните депозитите на вложителите в конкретна кредитна институция: поражда право за вложителите в същата кредитна институция да се позовават на препоръката пред национален съд за да обосноват иск за вреди от същото нарушение на правото на ЕС, предвид изричното правомощие на Европейския банков орган да установява нарушение на правото на Европейския съюз и, че вложителите не са и не могат да бъдат адресати на препоръката и за същите не поражда пряко правни последици; е валидна по отношение на изискването нарушената норма да установява ясни и безусловни задължения, предвид, че чл. 1, параграф 3, буква i) от Директива 94/19/ЕО относно схемите за гарантиране на депозити, тълкуван във връзка със съображения 12 и 13 от същата директива, не съдържа всички елементи, необходими за да възникне ясно и безусловно задължение за държавите членки и не поражда пряко права за вложителите, както и, че тази директива предвижда минимално ниво на хармонизация, което не включва елементите, въз основа на които да се извърши установяването на неналичен депозит препоръката не е обоснована с други ясни и безусловни норми по правото на ЕС за тези елементи, в това число относно: преценката на недостига на ликвидност и липсата на близка перспектива за плащане; съществуващо задължение за прилагане на мерки за ранна намеса и за поддържане на кредитната институция като действаща; предвид предмета - гарантиране на депозитите, е валидна по отношение на националната централна банка, която няма отношение към националната схема за гарантиране на депозитите и не е компетентен орган по чл.4, параграф 2, буква vi) от Регламент (ЕС) №1093/2010, и правомощието на Европейския банков орган по чл.26, параграф 2 от същия регламент – да издаде препоръки по отношение на схемата за гарантиране на депозитите?; Следва ли, в контекста на Решение от 12 октомври 2004 г., Р. и др., С-222/02, ЕУ:С:2004:606, точки 38 – 39, 43 49-51, Решение от 5 март 1996г. по съединени дела С-46/93 и С-48/93, В. du recherche SA и F. L., Е.:ЕУ:С:1996:79, т. 42 и т. 51, точка 19 от Решението по дело D. С./Съвет и Комисия, С-237/98 Р, Е.:ЕУ:С:2000:321, точка 11 от Решение от 2 декември 1971 година, А.-Z. S., 5/71, на Съда на ЕС и актуалното състояние на правото на Европейския съюз, относимо към обстоятелствата по главното производство, че: А) Нормите на Директива 94/19/ЕО, и конкретно чл. 7, параграф 6 от тази директива, предоставят права на вложителите да претендират вреди срещу държавата членка от недостатъчен надзор над кредитната институция, която държи депозитите, и ограничени ли са тези права до гарантираните размери на депозитите или понятието „компенсация“ по тази разпоредба следва да се тълкува разширително? Б) Надзорните мерки за оздравяване на кредитна институция, като приложените в главното производство от националната централна банка на държавата членка, в това число спиране на плащанията, предвидени по конкретно в чл. 2, седмо тире от Директива 2001/24/ЕО, съставляват неоправдана и непропорционална намеса в правото на собственост на вложителите, обосноваваща извъндоговорната отговорност за вреди от

нарушение на правото на ЕС, при положение, че съответната държава членка е предвидила в законодателството си начисляване на договорни лихви за периода на мерките, а за депозитите над гарантирания размер - удовлетворяването им в общото производство по несъстоятелност и възможност за плащане на лихви, предвид чл.116, ал. 5 от Закона за кредитните институции и чл. 4, ал. 2, т. 1 и чл. 94, ал. 1, т. 4 от Закона за банковата несъстоятелност по българското право? В) Условието за извъндоговорната отговорност за вреди от действия и бездействия във връзка с упражнени надзорни правомощия от националната централна банка на държава членка, попадащи в приложното поле на чл. 65, параграф 1, буква б) от Договора за функционирането на ЕС, предвидени по правото на държавата членка, не следва да противоречат на условията и принципите за тази отговорност, установени по правото на ЕС, и по конкретно на: принципа за независимост на иска за обезщетение от иска за отмяна и установената недопустимост на изискване по националното право за предварителна отмяна на юридическото действие и бездействие, от което се претендират вредите; за недопустимост на изискване по националното право, свързано с виновно поведение на органи или длъжностни лица, от чието поведение се претендират вредите; изискването ищещът да е претърпял действителна и сигурна вреда при иски за имуществени вреди към момента на предявяване на иска? Г) Да бъде съобразено изискването за незаконосъобразност на съответното поведение на институцията, равностойно на изискване по националното право на държавата членка за отмяна юридическото действие или бездействие, от което се претендират вредите – мерки за оздравяване на кредитна институция, на основание принципа за независимост на иска за вреди от иска за отмяна по правото на Европейския съюз, предвид обстоятелствата по главното производство; В) В случай, че се даде тълкуване, че не е приложимо изискването за незаконосъобразност на съответното поведение на институцията при обстоятелствата по главното производство, към иски за вложител в кредитна институция за вреди от действия и бездействия на националната централна банка на държавата членка, и по специално за лихви поради неизплатени в срок гарантирани депозити и за депозитите над гарантирания размер, претендирани като вреди за нарушение на членове 63-65, 120 от Договора за функционирането на Европейския съюз, чл.3 от Договора за Европейския съюз и чл.17 от Х. за основните права на Европейския съюз, са приложими условията, установени от Съда на ЕС за извъндоговорната отговорност за вреди; 4. Следва ли от тълкуването на чл. 10, параграф 1 във връзка с чл. 1, параграф 3, буква i) от и чл. 7, параграф 6 от Директива 94/19/ЕО и правните положения, изведени в решение от 21 декември 2016г., V. и други, Е.:EU:C:2016:975, т. 82 – 84 на Съда на ЕС, че в обхвата на нормите на директивата попадат и вложители: - чиито депозити не са изискуеми на основание договори и законови разпоредби за периода от преустановяване на плащанията от кредитната институция до отнемането на лиценза ѝ за банкова дейност, в това число съответният вложител не изразил воля за настъпване на тази изискуемост? - които са се съгласили с клауза, предвиждаща изплащането на гарантирания размер на депозитите по реда на националното законодателство на държавата членка и конкретно след отнемането на лиценза на кредитната институция, която държи депозитите и което условие е спазено и посочената клауза в договорите за депозити има силата на закон между страните съгласно националното законодателство на държавата членка? Следва ли от разпоредбите на тази директива или от друга норма по правото на ЕС, че националният съд не следва да съобрази

подобна клауза в договорите за депозити и да разгледа иск на вложител за лихви от неизплащане в срок на гарантирания размер на депозитите по същите договори при условията на извъндоговорната отговорност за вреди от нарушение на правото на ЕС и на основание чл. 7, параграф 6 от Директива 94/19?“

Във връзка с горното преюдициално запитване е образувано дело С – 501/18 пред Съда на Европейския съюз, по което, към настоящия момент не е постановено решение. Настоящият съдебен състав приема, че производството пред СЕС по посоченото преюдициално запитване, отправено от Административен съд София-град има значение за правилното решаване на спора по настоящото административно дело, поради което е налице преюдициалност, по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 4 от Гражданския процесуален кодекс. Част от въпросите, зададени в преюдициалното запитване са пряко свързани и относими към спора, повдигнат в настоящото производство, тъй като касаят приложението на правото на Европейския съюз, във връзка с претендираните от ищцата имуществени вреди, представляващи законната лихва за забавено изплащане на гарантираните вземания, в размер на 100 000лв. Наред с това ищецът се позовава на чл. 1, т. 3, буква i) от Директива 2009/14/ЕО, предвид което даденото тълкуване на Съда на ЕС по преюдициалното запитване, отправено по адм. дело № 2760/2016 г. на Административен съд София-град следва да бъде съобразено, тъй като съгласно чл. 633 ГПК „решението на Съда на Европейските общности е задължително за всички съдилища и учреждения в Република България“. По гореизложените съображения производството по делото следва да бъдеспряно на посоченото ново основание, до приключване на производството пред СЕС, по дело С – 501/18.

Воден от горното и на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, Административен съд С.-град, 14^{-ти} състав,

ОПРЕДЕЛИ:

СПИРА производството по административно дело № 5754/2019 г., по описана Административен съд София-град, до приключване на производството пред Съда на Европейския съюз, по дело № С-501/2018 г.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния административен съд, в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: